

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4To/15/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119010163
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Zeleňáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8119010163.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove na verejnom zasadnutí konanom dňa 12.06.2019 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Petra Tobiaša a Mgr. Iva Maruščáka, v trestnej veci proti obžalovanému F. N. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukázaním na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. a iné, v konaní o odvolaní zákonnej zástupkyne obžalovaného M. O. proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T 9/19 zo dňa 25.02.2019 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.

Obžalovanému F. N., nar. XX. XX. XXXX v A., trvale bytom A., bez prihlásenia K Z. H. 6, t. č. v ÚVV a ÚVTOS Prešov

u k l a d á:

Podľa § 188 ods. 2 Tr. zákona za použitia § 36 písm. j), l) Tr. zákona a § 38 ods. 3 Tr. zákona v spojení s § 42 ods. 1 Tr. zákona a § 41 ods. 2 Tr. zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa 42 ods. 2 Tr. zákona ruší výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Prešov, sp. zn. 4T/33/2018 zo dňa 18. 4. 2018, ktorým mu podľa § 364 ods. 1 Tr. zák. bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 3 (troch) rokov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom uznal súd prvého stupňa obžalovaného F. N. vinným v bode 1. rozsudku zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukázaním na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. a v bode 2 a 3 rozsudku z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ dňa 23.07.2018 v čase okolo 23.24 hod. v Prešove na ul. Hlavnej č. 1, na chodníku pred hlavným vchodom do Gréckokatolíckeho kostola pristúpil k poškodenej V. H., nar. XX.XX.XXXX, pričom sa jej

najprv opýtal, či mu nedá nejaké peniaze, načo mu ona uviedla, že mu žiadne peniaze nedá a nech jej dá pokoj, kde následne využíjúc to, že ide o staršiu osobu, u ktorej je predpoklad, že nebude schopná sa účinne brániť, jej bez slova chytil čiernu koženú kabelu, ktorú v tom čase držala v ruke a snažil sa jej ju násilím vytrhnúť, kde poškodená kabelku z ruky pustiť nechcela, na čo ju obvinený silno chytil za ľavé zápästie a kabelku jej z ruky vytrhol, v dôsledku čoho poškodená spadla tvárou na zem, pričom si všimla, ako jej obvinený z neuzatvorenej kabelky vybral koženú peňaženku čiernej farby, kabelku zahodil a následne ušiel preč na neznáme miesto, čím takto svojim konaním pre V. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., ul. A. č. XX spôsobil škodu krádežou peňaženky a finančnej hotovosti vo výške najmenej 30,- € a taktiež jej spôsobil zranenia, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrenie, a to pomliaždenie chrbta nosa s odreninou, pomliaždenie ľavého zápästia a pomliaždenie ľavého kolena s odreninou,

2/ dňa 23. 03. 2018 v presne nezistenom čase od 19.30 hod. do 22.00 hod v Prešove na ul. Svätoplukovej č. 11 v budove Evanjelického farského úradu z kabátu zaveseného na vešiakovkej stene v uvedenej budove ukradol pánsku látkovú peňaženku čiernej farby s obsahom občiansky preukaz, karta ISIC, karta poisťovňa VŠZP všetko na meno P. Z. a finančnou hotovosťou 25,- €, čím takto svojim konaním pre O.. Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G., ul. A. č. XXX/XX spôsobil škodu krádežou vo výške 25,- €, hoci bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý, a to rozhodnutím Okresného úradu v Prešove, odboru všeobecnej vnútornej správy sp. zn. OU-PO-OWS2-2017/024776 zo dňa 29. 06. 2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.08.2017, ktorým mu bola uložená bloková pokuta vo výške 30,- € za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov,

3/ dňa 16.04.2018 v presne nezistenom čase od 08.00 hod. do 20.15 hod v Prešove na ul. Svätoplukovej č. 11 z tam odstaveného motorového vozidla zn. P. V. e. č.: Z., červenej farby z peňaženky uloženej pod rádiom odcudzil bankovku v nominálnej hodnote 20,- Eur a presne nezistený počet kusov 10 a 20 centových mincí nezistenej hodnoty, do ktorého vstúpil cez zadný kufor vozidla, ktorý bol neuzamknutý a ktorý si sám otvoril, pričom keď vychádzal z vozidla, rukou rozbil spätné zrkadlo, čím takto spôsobil škodu krádežou pre M. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., ul. G. D. č. XXX/XX vo výške 20,- Eur a rozbitím spätného zrkadla spôsobil pre F. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., ul. G. D. č. XXX/XX škodu vo výške 70,- Eur, hoci bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý, a to rozhodnutím Okresného úradu v Prešove, odboru všeobecnej vnútornej správy sp. zn. OU-PO-OWS2-2017/024776 zo dňa 29. 06. 2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.08.2017, ktorým mu bola uložená bloková pokuta vo výške 30,- € za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov,

Za to mu podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 36 písm. j), l) Tr. zák. a § 38 ods. 3 Tr. zák. v spojení s § 42 ods. 1 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 (ôsmich) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 4T/33/2018 zo dňa 18.04.2018, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 18 (osemnástich) mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 3 (troch) rokov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. zaviazal obžalovaného F. N., nar. XX.XX.XXXX v A., aby nahradil poškodeným: V. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. XX, A. škodu vo výške 763,20 EUR, F. S., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom G.. D. XXX/XX, B. škodu vo výške 70,- EUR, M. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G.. D. XXX/XX, B. škodu vo výške 20,- EUR a Mgr. Z. Z., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, A., škodu vo výške 25,- EUR.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, podal odvolanie, avšak len čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného, okresný prokurátor, ktoré ale krajský prokurátor na verejnom zasadnutí konanom dňa 23.05.2019 vzal výslovným vyhlásením späť, preto predsedníčka senátu späťvzatie odvolania vzala uznesením podľa ust. § 312 ods. 4 Tr. por. na vedomie.

Uvedený rozsudok však odvolaním priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí konanom dňa 23.05.2019, v zákonom stanovenej lehote, napadla zákonná zástupkyňa obžalovaného M. O., ktorá požiadala krajský súd, aby obžalovaný dostal nižší trest, bez jeho bližšieho odôvodnenia.

Na základe včas podaného odvolania oprávnenou osobou postupoval krajský súd v intenciách ust. § 317 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Vzhľadom na to, že obžalovaný urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a bol podľa odseku 5 uvedeného ustanovenia poučený o tom, že takéto vyhlásenie je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a súd prvého stupňa takéto vyhlásenie prijal, preskúmaval krajský súd len napadnutý výrok rozsudku, teda výrok o treste a po takomto preskúmaní dospel k nasledovným záverom.

Pri hodnotení súdom prvého stupňa určeného druhu trestu a jeho výmery krajský súd prihliadal na jednotlivé hľadiská ukladania trestu vyplývajúce z ust. § 34 ods. 4 Tr. zák., ktorými sú spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútky, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, jeho pomery, ako aj možnosti jeho nápravy, ako aj na účel trestu vyplývajúci z ust. § 34 ods. 1 Tr. zák., ktorým je zabezpečenie ochrany spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, vytvorenie podmienok na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasné odradenie iných od páchania trestných činov s tým, že trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Krajský súd rovnako ako súd prvého stupňa zistil, že v mieste trvalého bydliska je obžalovaný hodnotený všeobecne, v čase skutku je slobodný a nezamestnaný, žije v podstate túlavým spôsobom života, ale pred spáchaním žalovanej trestnej činnosti nebol súdne trestaný, preto mu poľahčovalo, že pred spáchaním stíhanej trestnej činnosti viedol riadny život (§ 36 písm. j Tr. zák.).

Obžalovanému poľahčovalo, že k spáchaniu skutku sa priznal, jeho spáchanie oľutoval (§ 36 písm. l/ Tr. zák.).

Súd prvého stupňa postupoval správne, keď nekonštatoval prítiažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h/ Tr. zák., keďže v danom prípade na túto okolnosť (že sa dopustil viacerých trestných činov) už bolo prihliadnuté pri ukladaní súhrnného trestu za zbiehajúcou sa trestnú činnosť.

Z obsahu spisu je zrejmé, že obžalovaný spáchal žalované trestné činy v dňoch 23.03., 16.04, 23.07. 2018, čo so zreteľom na jeho už existujúce odsúdenie (vo veci OS Prešov, sp. zn. 4T/33/2018) odôvodňovalo ukládanie súhrnného trestu za zbiehajúcu sa trestnú činnosť podľa § 42 ods. 1 Tr. zákona, keďže tieto trestné činy spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin (trestný rozkaz Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/33/2018 zo dňa 18. 04. 2018, mu bol doručený /čiže vyhlásený - § 353 ods. 8 Tr. por./ dňa 26.07.2018/).

V tejto súvislosti krajský súd upozorňuje na ustálenú súdnu prax (R 32/2009), podľa ktorej bolo potrebné pri určovaní výmery trestu vzhľadom na prevahu poľahčujúcich okolností postupovať najprv podľa § 38 ods. 3, 8 Tr. por. a upraviť hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby najprísnejšie trestného trestného činu zo zbiehajúcej sa trestnej činnosti, teda lúpež podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. (7 až 12 rokov), znížením jej hornej hranice o jednu tretinu, na desať rokov a štyri mesiace.

Až následne bolo potrebné pristúpiť k úprave takto určenej trestnej sadzby podľa pravidiel pre ukládanie súhrnného trestu podľa § 42 ods.1 Tr. zák. za použitia asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., podľa ktorej sa zvyšuje horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu, kde po úprave hornej hranice trestnej sadzby 10 (desať) rokov a 4 (štyri) mesiace, (zvýšení o jednu tretinu) túto stanoviť na 13 (trinásť) rokov, 9 (deväť) mesiacov a 10 (desať) dní.

Súd prvého stupňa síce postupoval opačne, ale vzhľadom na to, že u obžalovaného prichádzalo do úvahy ukladanie trestu skôr pri dolnej hranici trestnej sadzby, toto jeho pochybenie v konečnom dôsledku vplyv na výšku trestu nemalo.

Krajský súd zvažoval, či v prejednávanej veci neboli splnené podmienky pre mimoriadne zníženie trestu, keďže obžalovaný urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por., čím sa, podobne ako v konaní o dohode o vine a treste, vzdal práva na verejný proces a tým dokazovania jeho viny na hlavnom pojednávaní, čo potom umožňuje analogické použitie ust. § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu (R 44/2017), súčasne majúť pritom na zreteli, že aplikácia týchto ustanovení nie je obligatórna.

Pri zohľadnení priestupkovej minulosti obžalovaného, že v prejednanom prípade mu je ukladaný trest vlastne (aj za skutok vo veci OS Prešov, sp. zn. 4T/33/2018) za štyri trestné činy, spáchané piatimi skutkami, za násilnú ale aj majetkovú trestnú činnosť, kde jedným z nich je zločin, že je nezamestnaný, bez základného vzdelania, pričom touto trestnou činnosťou si zjavne zabezpečoval prostriedky na živobytie a na negatívnu prognózu jeho nápravy do budúcnosti dospel krajský súd k záveru, že v danom prípade skutočne nie sú splnené podmienky pre mimoriadne zníženie trestu pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu podľa hore rozvedených zásad ale bude na mieste obžalovanému ukladať trest na samej dolnej hranici.

Preto krajský súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a obžalovanému, prihliadajúc na jednotlivé hľadiská ukladania trestu, ako aj účel trestu, najmä na prevahu poľahčujúcich okolností a na to, že obžalovaný urobil vyhlásenie o vine, ale na strane druhej na jeho relatívne nepriaznivú prognózu nápravy, na skutočnosť že neváhal napadnúť osobu vyššieho veku, evidentne neschopnú účinne sa brániť, uložil súhrnný trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby vo výmere 7 (sedem) rokov, ktorý považoval tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie za trest primeraný.

Vzhľadom na to, že obžalovaný doposiaľ nebol vo výkone trestu odňatia slobody, zaradil ho krajský súd podľa ust. § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody z minimálnym stupňom stráženia.

S prihliadnutím na ukladanie súhrnného trestu bolo nevyhnutné riadiť sa aj zásadou stanovenou v § 42 ods. 2, veta prvá, Tr. zákona a zrušiť pôvodný výrok o trest uložení obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 4T/33/2018 zo dňa 18. 04. 2018, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnástich) mesiacov s podmiennečným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 3 (troch) rokov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Na základe vyššie uvedených dôvodov potom krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia s tým, že výrok o vine zostal týmto rozsudkom nedotknutý.

Záverom k námietkam prezentovaným obžalovaným na verejnom zasadnutí, že je chorý, a preto sa potrebuje liečiť a nie ísť do väzenia, považuje krajský súd za potrebné uviesť, že obžalovaný podľa psychiatrického znaleckého posudku je schopný rozpoznať protiprávnosť svojho konania a svoje konanie ovládať, netrpí žiadnym duševným ochorením, ale ide uňho o ľahkú mentálnu retardáciu, preto v žiadnom prípade nie je možné akceptovať jeho námietky, že by konal pod vplyvom choroby, navyše aj ľahká mentálna retardácia umožňuje človeku rozlíšiť a akceptovať tak jednoduché zásady ako tie, že brať iným veci sa nemá a nemá sa napádať iná zvlášť stará a v podstate bezbranná osoba. jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný